

Gangstien i Skallebølle

Arne Nylandsted Larsen

Den vestlige del af Skallebølle er forbundet med Kelstrupvejen via en sti, som i min barndom i Skallebølle i 1950'erne altid blev kaldt Gangstien. Dens forløb, som er næsten syd-nord, kan ses på fotografiet fra 1966 fra "Danmark set fra luften", og der er ikke ændret meget på dens forløb siden da, hvor hele området i mellemtiden er blevet bebygget med parcelhuse.

Dengang var der ingen gadenavne eller husnumre, og hvis huset ikke havde et navn som f.eks. Nøddebo eller Grønlund, så brugte man husets funktion eller husets ejer som navn. Det kunne f.eks. være Slagterens (Odensevej 153), Elektrikerens (Odensevej 130) eller Anna Godtfredsens Hus (Odensevej 132). Det system vil jeg bruge i det følgende.

Den sydlige ende af Gangstien munder ud over for Bøgely, i det der nu hedder Odensevej, men som dengang blev kaldt Hovedvejen, mellem nedkørslen til gården Grønlund, hvor Ejner og Anna Juhl og deres datter Vera boede (Odensevej 126) og Barberens Hus (Odensevej 128), hvor Alfred og Kirstine Hansen og deres datter Lilian boede. Derfra løb den mod nord igennem Ejner Juhls marker, forbi Thomsens Hus (Kløvermarken 34), hvor Alfred og Johanne Thomsen boede med deres to børn Grethe og Poul, og hvor der var et kæmpe stort kastanjetræ på højre side af stien, for til sidst at munde ud i Kelstrupvejen øst for den gamle Skallebølle Skole's have (Kelstrupvej 79).

Det var først og fremmest en gang- og cykelsti, og den kunne kun med besvær befærdes med bil. Alfred Thomsen gjorde det sommetider i den lastbil, han kørte varetur i for Ubberud Brugs. For det meste var den i en meget dårlig stand, og når det havde regnet meget eller det var tidligt på foråret, var den en plørest. Fotografiet af

Fotografi af Gangstien (grøn pil) i Skallebølle i 1966 fra "Danmark set fra Luften". Hovedvejen er vist med blå pil, Kelstrupvejen med gul pil, Grønlund med rød pil, Barberens Hus orange pil, Thomsens Hus med hvid pil, og den gamle skole med violet pil. Resterne af det gamle vandværk nede ved Mosen kan lige skelnes (lyseblå pil).

Gangstien fra syd op mod Thomsens Hus er fra den første halvdel af 1970'erne, og på det tidspunkt var

Gangstien jo i en fin tilstand. Den første del af Gangstien fra Hovedvejen var en hulvej, som det kan ses på fotografiet af Gangstien op mod Nøddebo, og den blev efterfulgt af en temmelig stejl bakke ned mod bag-indkørslen til Grønlund. Om vinteren, når det sneede, og dengang i 1950'erne sneede det meget, kunne

Gangstien op mod Thomsens Hus fra den første halvdel af 1970'erne. Fotofra: Forfatteren

hulvejen og den efterfølgende nedkørsel blive en næsten uoverstigelig forhindring, som kun kunne forceres kravlende eller ad en omvej ud over markerne.

Gangstien blev brugt som skolesti af alle børnene i den vestlige del af Skallebølle, og det var en vigtig forbindelse til området omkring skolen og til Kelstrup for alle beboerne i den vestlige del af Skallebølle. Uanset vejr og føre var det herligt at gå ad Gangstien. I sommerhalvåret skulle vi som regel møde i skolen kl. 7.30, og at gå

ad Gangstien sådan en tidlig morgen i maj med alle de dufte af køer og græs og vilde blomster var fantastisk. Især turen forbi Thomsens Hus og deres dejlige have op ad den sidste bakke var vidunderlig, og så blev turen afsluttet med et kik ind i Lærer Madsens smukke have i den gamle skole.

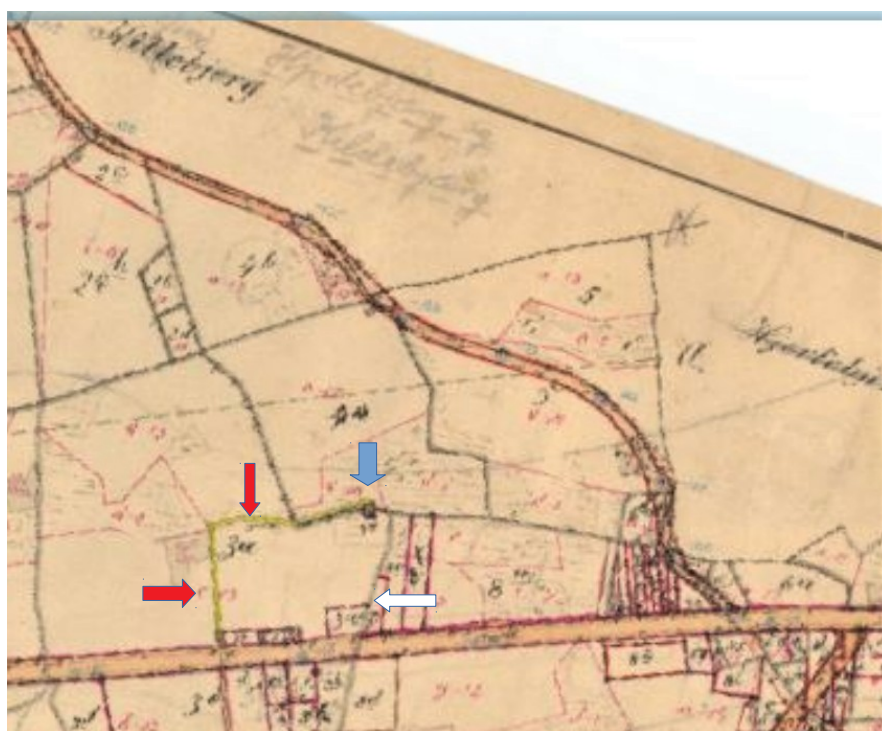
Gangstien med Nøddebo i baggrunden og Barberens Hus til venstre fra den første halvdel af 1970'erne. Fotograf: Forfatteren.

Men Gangstien har ikke altid gået der, hvor den gik i 1950'er-

ne, og hvor den stadigvæk går. Den er faktisk blevet flyttet flere gange. Det ældste kort fra Geodatastyrelsens "Historiske kort på nettet" over Skallebølle er fra 1810, og der kan man se, at den sidste del af Gangstien fra Thomsens Hus og til Kelstrupvejen løber som i dag, mens den første del fra Hovedvejen til Thomsens Hus har et helt andet forløb. Den begynder nu ved Hovedvejen i skellet mellem det, der engang skulle blive Elektrikerens Hus (Odensevej 130) og Anna Godtfredsens Hus (Odensevej 132) og følger det fremtidige skel ned til Mosen, hvor den først laver et knæk mod vest og senere et knæk op mod Thomsens Hus. Sådant har den gået indtil engang i slutningen af 1930'erne, hvor først Vandværket blev bygget nede ved Mosen i 1938 og Elektrikerens Hus i 1939. Den blev så i første omgang flyttet som vist på kortet over Skallebølle fra 1884 (opdateret indtil 1940), hvor det nye forløb lige

Udsnit af kort over Skallebølle i 1810 fra Geodattstyrelsens "Historiske Kort på Nettet". Gangstiens forløb er vist med grøn pil, Hovedvejen med blå pil, Kelstrupvejen med gul pil, Grønlunds be-liggenhed med rød pil, og Thomsens Hus med hvid pil.

Udsnit af kort over Skallebølle i 1884 og opdateret indtil 1940 fra Geodattstyrelsens "Historiske Kort på Nettet". Det gamle vandværk er vist med en blå pil, Gangstiens nye forløb med en rød pil, og Anna Godtfredsens Hus med en hvid pil.

kan anes som en gul streg. Det er nok sket omkring 1938. Nu begynder den som i 1950'erne fra

Hovedvejen forbi Grønlund, men i stedet for at fortsætte op til Thomsens Hus foretager den et 90 graders knæk mod øst for at komme ned til vandværket, og derefter fortsætter den op til Thomsens Hus ad det gamle spor.

Senest i 1942 er det sidste stykke blev etableret op til Thomsens Hus (det ved jeg, fordi min storesøster Aase kom

i skole i 1942, og hun har altid gået ad Gangstien, som den så ud i 1950'erne). Stien ned til vandværket blev dog bevaret indtil vandværket blev nedlagt i 1951, hvor det nye vandværk nede ved siden af Slagteren (Odensevej 153) blev taget i brug.

Gangstien eksisterer stadigvæk, og nu er den asfalteret, og der er lavet en tunnel under Kelstrupvejen, så børnene kunne undgå at krydse Kelstrupvejen, når de

skulle fra Gangstien til den nye skole. Hele området er bebygget med parcelhuse omkranset af kæmpestore ligusterhække. Det sidste billede viser Gangstien i juni måned 2020 taget nogenlunde fra samme sted, som fotografiet op mod Thomsens Hus vist tidligere. Man kan med rette sige, at udviklingen ikke har været god ved Gangstien.

Fotografi fra cirka 1952 ned mod resterne af det gamle vandværk og med Mosen til højre. Fotografiet er taget fra 1.sal hos Elektrikerens. Kelstrupvejen kan lige anes i baggrunden. Gangstien fra 1810 gik højre om det sted, hvor det gamle vandværk kom til at ligge. Fotograf: Ib Nylandsted Larsen.

Fotografi af Gangstien op mod Thomsens Hus taget i juni 2020. Fotograf: Forfatteren.